

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 27/2012-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. januára 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. J. Š., T., zastúpeného spoločnosťou U., s. r. o., B., v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. J. Š., pre namietané porušenie čl. 12 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Trnava č. k. 22 CbZm/16/2008-251 z 21. januára 2011 a uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 21 CoZm/2/2011-266 z 26. augusta 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. J. Š. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. decembra 2011 doručená sťažnosť Ing. J. Š., T. (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie čl. 12 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) č. k. 22 CbZm/16/2008-251 z 21. januára 2011 a uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 21 CoZm/2/2011-266 z 26. augusta 2011.

Z obsahu sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že okresný súd 6. augusta 2008 vydal zmenkový platobný rozkaz č. k. 22 Zm/30/2008-98, ktorým uložil odporcovi v 1. rade a odporcovi v 2. rade (sťažovateľovi) – ďalej aj „odporcovia“, aby do troch dní od doručenia zmenkového platobného rozkazu zaplatili navrhovateľovi spoločne a nerozdielne sumu 148 646 757,50 Sk spolu s úrokom vo výške 6 % zo sumy 148 646 757,50 Sk od 18. júla 2008 do zaplatenia, zmenkovú odmenu vo výške 495 489,20 Sk, náhradu trov konania vo výške 1 000 000 Sk z titulu zaplateného súdneho poplatku a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 737 819 Sk.

Dňa 21. augusta 2008 odporcovia podali proti zmenkovému platobnému rozkazu námietky. Okresný súd uznesením č. k. 22 CbZm/16/2008-147 z 18. septembra 2008 uložil odporcom spoločne a nerozdielne zaplatiť súdny poplatok za námietky v sume 500 000 Sk podľa položky 2a Sadzobníka súdnych poplatkov v spojení so spoločnou poznámkou č. 5 k položkám 1 a 2. Súdny poplatok bol od sťažovateľa vymožený 21. septembra 2010.

Dňa 29. októbra 2008 odporcovia vzali námietky v celom rozsahu späť. Okresný súd uznesením č. k. 22 CbZm/16/2008-227 z 27. novembra 2008 pripustil späťvzatie námietok podaných odporcami 29. októbra 2008 a zároveň zaviazal odporcov zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia v sume 369 150,50 Sk.

Sťažovateľ sa podaním z 13. júla 2010 (doplneným 3. novembra 2010) domáhal zrušenia rozhodnutia okresného súdu č. k. 22 CbZm/16/2008-147 z 18. septembra 2008, ktorým mu bol vyrubený súdny poplatok za námietky, a zároveň žiadal o vrátenie tohto poplatku. Okresný súd uznesením č. k. 22 CbZm/16/2008-251 z 21. januára 2011 návrh sťažovateľa na zrušenie uvedeného uznesenia a na vrátenie súdneho poplatku za námietky zamietol. V odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol:

„V danom prípade súd dospel k záveru, že zákon č. 71/1992 Zb. neumožňuje súdu zrušiť uznesenie o vyrubení súdneho poplatku za námietky v zmysle ust. § 12 ods. 3 zák. č. 71/1992 Zb., pretože je toho názoru, že vydané uznesenie... bolo správne a v súlade s ust. § 5 cit. zákona v spojení s pol. 2a) Sadzobníka súdnych poplatkov v spojitosti s pozn. č. 5 k pol. 1, 2 Sadzobníka súdnych poplatkov. Na základe uvedeného, preto nie je dôvod na jeho zrušenie v zmysle ust. § 12 ods. 3 cit. zákona.

Čo sa týka návrhu odporcu v 2. rade na vrátenie súdneho poplatku za námietky na základe použitia analógie ust. § 11 ods. 9 zák. č. 71/1992 Zb., v danom prípade súd dospel k záveru, že nie je možné použiť analógiu tohto ustanovenia na vrátenie súdneho poplatku za námietky pri ich späťvzatí pred začatím pojednávania vo veci samej, pretože zákon č. 71/1992 Zb. upravuje vrátenie súdneho poplatku len pri späťvzatí návrhu pred začatím pojednávania vo veci samej (§ 11 ods. 3 cit. zákona) s možnosťou vrátenia súdneho poplatku za odpor (§ 11 ods. 9 cit. zákona), keď úmyslom zákonodarcu bola snaha o určitú motiváciu účastníkov konania na mimosúdne urovnanie ich sporu potom, čo bol v zákonnej lehote podaný odôvodnený odpor zo strany odporcu, avšak pred začatím pojednávania vo veci samej. V prípade takéhoto späťvzatia návrhu vo veci samej zo strany navrhovateľa, dôjde k zastaveniu konania vo veci samej, keď vydaný platobný rozkaz bol zrušený v zmysle ust. § 174 ods. 2 O. s. p. a teda neexistuje žiaden exekučný titul navrhovateľa na vymáhanie pohľadávky vo vzťahu k odporcovi. Je predpoklad, že medzi účastníkmi konania došlo alebo

k mimosúdnej dohode, alebo navrhovateľ akceptoval argumenty odporcu v odpore a návrh ako nedôvodný zobrať späť.

V prípade zmenkového konania upraveného v ust. § 175 O. s. p., a podania včasných a odôvodnených námietok odporcu, nedochádza k zrušeniu vydaného zmenkového platobného rozkazu, pretože podanie námietok spôsobí, že súd nariadi pojednávanie, v ktorom v rozsudku vysloví, či zmenkový platobný rozkaz ponechá v platnosti, alebo či ho zrušuje a v akom rozsahu. Námietky teda nespôsobujú zrušenie zmenkového platobného rozkazu, ako je to v prípade podaného odporu voči platobnému rozkazu. Aj v prípade späťvzatia námietok zostáva vydaný zmenkový platobný rozkaz v platnosti a predstavuje riadny exekučný titul pre navrhovateľa, čo však neplatí pre odpor pri vydanom platobnom rozkaze, pretože O. s. p. nepozná späťvzatie odporu, nakoľko riadne podaný odpor má za následok zrušenie platobného rozkazu, a teda neexistenciu exekučného titulu.

Súd je toho názoru, že podanie odporu a podanie námietok (u námietok, prípadné ich späťvzatie), nie je možné porovnávať a postaviť ich na rovnakú úroveň, pretože ide o dva rozdielne právne inštitúty s rozdielnymi právnymi následkami.

Taktiež nie je možné dať na rovnakú úroveň späťvzatie návrhu a vrátenie súdneho poplatku za návrh (odpor) a späťvzatie námietok, keď navrhovateľ v tomto prípade aj naďalej trvá na podanom návrhu, pretože tak ako bolo uvedené vyššie, pri späťvzatí návrhu dôjde k zastaveniu konania vo veci samej a neexistuje žiaden exekučný titul a pri späťvzatí námietok je vydané uznesenie o ich pripustení a následne po jeho právoplatnosti nastáva právoplatnosť a vykonateľnosť vydaného zmenkového platobného rozkazu. Iba v prípade späťvzatia návrhu v konaní o vydanie zmenkového platobného rozkazu a podania námietok by bolo možné uvažovať o použití analógie legis, a to ust. § 11 ods. 9 cit. zákona, pri vrátení súdneho poplatku za podané námietky, čo však nie je tento prípad.

S prihliadnutím na vyššie uvedené, súd nezistil zákonnú možnosť vrátenia súdneho poplatku za podané námietky proti zmenkovému platobnému rozkazu odporcovi v 2. rade. V zákone o súdnych poplatkoch sú v § 11 presne špecifikované prípady, kedy súd môže vrátiť súdny poplatok, pričom v tomto prípade nejde o žiadnu z možností uvedených v § 11. Súd postupoval v súlade so zákonom a konštatoval, že v danom prípade nie je možné použiť analógiu, nakoľko úmyslom zákonodarcu bolo v § 11 zákona o súdnych poplatkoch presne

špecifikovať prípady, kedy je možné vrátiť súdny poplatok a teda nie je možné ísť nad rámec zákona.“

Na základe odvolania sťažovateľa založeného na nesprávnom právnom posúdení veci krajský súd uznesením č. k. 21 CoZm/2/2011-266 z 26. augusta 2011 uznesenie okresného súdu č. k. 22 CbZm/16/2008-251 z 21. januára 2011 potvrdil.

Sťažovateľ namieta, že v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia poplatkovej povinnosti (resp. jeho práva na vrátenie súdneho poplatku a práva na zrušenie rozhodnutia okresného súdu o vyrubení súdneho poplatku za námietky) došlo uznesením okresného súdu č. k. 22 CbZm/16/2008-251 z 21. januára 2011 a uznesením krajského súdu č. k. 21 CoZm/2/2011-266 z 26. augusta 2011 k porušeniu čl. 12 ústavy, jeho základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľ tvrdí, že právne závery všeobecných súdov sú zjavne neodôvodnené a arbitrárne, a preto z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň majú za následok porušenie uvedených základných práv a slobôd. Všeobecné súdy nezohľadnili argumenty sťažovateľa. Odôvodnenie ich rozhodnutí nevychádza zo zásad formálnej logiky, čím bolo porušené právo sťažovateľa na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Podľa názoru sťažovateľa zákonodarca zjavne opomenul zahrnúť pod prípady upravujúce vrátenie súdneho poplatku podľa § 11 ods. 3 a 9 zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 71/1992 Zb.“) aj vrátenie súdneho poplatku za späťvzatie námietok proti zmenkovému platobnému rozkazu. Ak zákon č. 71/1992 Zb. výslovne neupravuje vrátenie súdneho poplatku pri späťvzátí námietok proti zmenkovému platobnému rozkazu, ide len o medzeru zákona, ktorú možno doplniť správnu interpretáciou celkového účelu zákona cez sudcovskú tvorbu práva za použitia analógie legis vo vzťahu k § 11 ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb., a tak odstrániť neprimeranú tvrdosť citovaného zákona. Účel § 11 ods. 3 a 9 zákona č. 71/1992 Zb. nemožno obmedzovať len na motiváciu účastníkov konania k mimosúdnejmu riešeniu sporu. V prípade pochybností pri aplikácii zákona

č. 71/1992 Zb. by mal byť vždy uplatnený výklad v prospech poplatníka, čo deklaroval aj Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) rozhodnutím sp. zn. 4 Cdo/268/2005.

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že uznesením okresného súdu č. k. 22 CbZm/16/2008-251 z 21. januára 2011 a uznesením krajského súdu č. k. 21 CoZm/2/2011-266 z 26. augusta 2011 bol porušený čl. 12 ústavy, jeho základné právo vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základné právo na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby napadnuté rozhodnutie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a aby mu priznal finančné zadosťučinenie v sume 5 000 € a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 788,30 €.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je námietka porušenia čl. 12 ústavy a základného práva sťažovateľa vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu č. k. 22 CbZm/16/2008-251 z 21. januára 2011 a uznesením krajského súdu č. k. 21 CoZm/2/2011-266 z 26. augusta 2011.

K námietke porušenia označených práv sťažovateľa uznesením okresného súdu č. k. 22 CbZm/16/2008-251 z 21. januára 2011

V rámci svojej judikatúry ústavný súd už vyslovil, že princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorý je kompetenčne predsunutý pred uplatnenie právomoci ústavného súdu (podobne II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, I. ÚS 178/04, IV. ÚS 380/04). Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Sťažovateľ sa ochrany svojich práv vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu okresného súdu domáhal podaním opravného prostriedku (odvolania), o ktorom krajský súd aj rozhodol, preto ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

**K námietke porušenia označených práv sťažovateľa uznesením krajského súdu
č. k. 21 CoZm/2/2011-266 z 26. augusta 2011**

Ústavný súd vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (*mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecných súdov ani preskúmať, či v konaní bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil, ale je oprávnený posúdiť, či v konaní pred všeobecnými súdmi nedošlo k porušeniu ústavnoprávnych princípov konania (čl. 46 až čl. 50 ústavy), a tým k porušeniu základných práv alebo slobôd sťažovateľa. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie základného práva alebo slobody (*mutatis mutandis* I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

Článok 46 ods. 1 ústavy je vyjadrením základného práva domáhať sa súdnej ochrany. V zmysle čl. 51 ods. 1 ústavy domáhať sa práv uvedených v čl. 46 ústavy sa možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú, pričom však v súlade s čl. 152 ods. 4 ústavy výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou, a súčasne v zmysle čl. 154c ods. 1 ústavy príslušné medzinárodné zmluvy (vrátane dohovoru) majú prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd (I. ÚS 22/03).

Ústavný súd už judikoval, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie

súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo účastníka dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03, IV. ÚS 340/04).

Preskúmaním sťažnosti sťažovateľa a príloh k nej pripojených ústavný súd dospel k záveru, že táto je zjavne neopodstatnená.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). Ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť aj taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 4/00). Dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť je tiež absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Rozhodovanie o tom, či sú splnené zákonom (č. 71/1992 Zb.) ustanovené podmienky na vrátenie súdneho poplatku, spadá výlučne do rozhodovacej právomoci všeobecných

súdov s ohľadom na princíp nezávislosti súdnictva (súdov) vyplývajúci z čl. 141 ods. 1 ústavy. Je preto vecou judikatúry všeobecných súdov, aby vymedzila kritériá, z ktorých bude pri aplikácii príslušných zákonných ustanovení vychádzať. Ústavnému súdu neprislúcha prehodnocovať právne závery všeobecných súdov, ku ktorým pri rozhodovaní o nárokoch účastníkov konania dospeli.

Krajský súd uznesením č. k. 21 CoZm/2/2011-266 z 26. augusta 2011 potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 22 CbZm/16/2008-251 z 21. januára 2011 (pozri s. 3 – 5 uznesenia ústavného súdu), ktorým tento zamietol návrh sťažovateľa na zrušenie uznesenia okresného súdu č. k. 22 CbZm/16/2008-147 z 18. septembra 2008 a na vrátenie súdneho poplatku za námietky. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia krajský súd okrem iného uviedol:

„Právne závery, ku ktorým dospel prvostupňový súd odvolací súd považuje za správne, ktoré sú dostatočne odôvodnené a to tak jednotlivo ako i v ich vzájomnej súvislosti, a odvolaním napadnuté rozhodnutie je potrebné potvrdiť.“

Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa odvolací súd zdôrazňuje, že pre vrátenie súdneho poplatku za námietky nie je možné použiť analógiu ako je to pri podaní odporu, prípadne iných opravných prostriedkov, pretože v § 175 O. s. p. je upravený zmenkový platobný rozkaz, ktorý je formou rozhodnutia odlišnou od platobného rozkazu a okrem rozdielnych podmienok a lehoty, v ktorej možno odvrátiť, aby zmenkový platobný rozkaz nadobudol účinky právoplatného rozsudku, sa konanie v zmenkovom rozkaznom konaní od konania o platobnom rozkaze líši predovšetkým rozdielnym charakterom opravného konania. Ako konštatoval i prvostupňový súd vo svojom odvolaní napadnutom rozhodnutí, na rozdiel od odporu sa podaním námietok zmenkový platobný rozkaz neruší a ich podaním nenastáva situácia, ako keby zmenkový platobný rozkaz nebol podaný. Úprava uvedená v § 174 ods. 4 O. s. p. nie je úpravou, ktorá je platná pre oba typy konaní, preto úprava, týkajúca sa platobného rozkazu nie je použiteľná pre zmenkové rozkazné konanie.

V prípade, ak by prvostupňový súd rozhodol v súlade s návrhom odporcu 2/, išlo by podľa názoru odvolacieho súdu o rozhodnutie, ktoré by bolo svojvôľou súdu pri rozhodovaní, bez opory v príslušnom právnom predpise, preto za v tejto veci existujúceho

skutkového stavu a procesnej situácie nie je možné použitie analógie, ako navrhuje odporca 2/ - odvolateľ.“

Je zrejmé, že sťažovateľ sa sťažnosťou domáha preskúmania uvedených rozhodnutí všeobecných súdov tak, ako keby bol ústavný súd ďalším stupňom v systéme všeobecného súdnictva, čo potvrdzuje aj obsah ním podaného opravného prostriedku (odvolania); sťažnosť obsahuje v podstate totožné námietky. Sťažovateľ považuje rozhodnutie krajského súdu (aj okresného súdu) za zjavne neodôvodnené a arbitrárne, majúce na následok porušenie označených práv.

Podľa § 175 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) ak odporca podá včas námietky, súd nariadi na ich prejednanie pojednávanie; na námietky podané neskôr už nemožno prihliadať. V rozsudku súd vysloví, či zmenkový platobný rozkaz ponecháva v platnosti alebo či ho zrušuje a v akom rozsahu.

Podľa § 175 ods. 6 OSP ak odporca do vyhlásenia rozsudku podľa odseku 4 vezme späť podané námietky, súd uznesením rozhodne o pripustení späťvzatia námietok a o náhrade trov konania, ktoré nasledovalo po vydaní zmenkového platobného rozkazu. Právoplatnosťou uznesenia o pripustení späťvzatia námietok nadobúda zmenkový platobný rozkaz právoplatnosť.

Zákon č. 71/1992 Zb. vrátenie súdneho poplatku za späťvzatie námietok proti zmenkovému platobnému rozkazu výslovne neupravuje.

Podľa § 11 ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb. poplatok splatný podaním návrhu na začatie konania, podaním odvolania alebo dovolania sa vráti, ak sa konanie zastavilo, ak sa podanie vrátane odvolania a dovolania odmietlo alebo ak sa návrh, odvolanie alebo dovolanie vzali späť pred prvým pojednávaním bez ohľadu na to, či bol vydaný platobný rozkaz alebo rozkaz na plnenie.

Podľa § 11 ods. 9 zákona č. 71/1992 Zb. poplatok za odpor sa vráti, ak sa návrh na začatie konania vzal späť pred začatím pojednávania vo veci samej alebo konanie sa zastavilo pred začatím pojednávania vo veci samej.

Zo stanoviska najvyššieho súdu sp. zn. Obpj 3/2005 zo 16. decembra 2005 vyplýva, že *„Námietky proti zmenkovému platobnému rozkazu nie je možné považovať za odvolanie. Ide o samostatný opravný prostriedok proti zmenkovému platobnému rozkazu. Súdny poplatok za námietky v zmenkovom a šekovom konaní sa vyrubuje uznesením... Súd v prípade, ak poplatník súdny poplatok za námietky proti zmenkovému platobnému rozkazu nezaplatil, ... konanie o námietkach z tohto dôvodu nezastaví, ale pokračuje v konaní. V prípade potreby súdny poplatok súd vymôže na základe uvedeného uznesenia.“*

Taktiež v stanovisku sp. zn. Obpj 3/2006 z 26. júna 2008 najvyšší súd uviedol: *„V § 175 O. s. p. je upravený zmenkový platobný rozkaz, ktorý je formou rozhodovania odlišnou od platobného rozkazu. Okrem rozdielných podmienok a lehoty, v ktorej možno odvrátiť, aby zmenkový platobný rozkaz nadobudol účinky právoplatného rozsudku, sa konanie v zmenkovom rozkaznom konaní od konania o platobnom rozkaze líši predovšetkým rozdielnym charakterom opravného konania. Na odvrátenie účinkov vydaného zmenkového platobného rozkazu musí žalovaný proti zmenkovému platobnému rozkazu podať námietky. Ani námietky nemajú devolutívny účinok. Na rozdiel od odporu sa však podaním námietok zmenkový platobný rozkaz neruší. Ich samotným podaním nenastáva situácia, ako keby zmenkový platobný rozkaz nebol vydaný... V zmenkovom rozkaznom konaní súd prvého stupňa po podaní námietok naďalej koná vo veci samej, keď preskúmava dôvodnosť týchto námietok.“*

Okresný súd pri rozhodovaní o návrhu sťažovateľa (pozri s. 3 – 5 uznesenia ústavného súdu) dospel k záveru, že nie je možné zrušiť jeho skoršie uznesenie o vyrubení súdneho poplatku za námietky proti zmenkovému platobnému rozkazu a že na daný prípad nemožno aplikovať ustanovenia § 11 ods. 3 a 9 zákona č. 71/1992 Zb. o vrátení súdneho poplatku; z týchto dôvodov návrh sťažovateľa zamietol. S právnymi závermi okresného súdu sa krajský súd v plnom rozsahu stotožnil.

Ústavný súd konštatuje, že v posudzovanom prípade ide o „spor“ o výklad a aplikáciu práva (zákona), ktorý však nedosahuje ústavnoprávny rozmer.

Ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd je v prvom rade zodpovedný všeobecný súd (I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). To platí ako pre otázky týkajúce sa predmetu sporu, tak aj pre otázky procesné. Rozdielny (odlišný) názor sťažovateľa na interpretáciu práva všeobecným súdom sám osebe nemôže založiť opodstatnenosť sťažnosti, a teda ani porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie, resp. práv hmotného charakteru všeobecným súdom.

Preskúmaním sťažnosti sťažovateľa dospel ústavný súd k záveru, že krajský súd postupoval pri rozhodovaní o opravnom prostriedku sťažovateľa ústavne konformným spôsobom. Napadnuté rozhodnutie krajského súdu v žiadnom prípade nemožno považovať za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a teda také, ktoré má za následok porušenie označených práv sťažovateľa. Na základe týchto dôvodov ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže ústavný súd odmietol predloženú sťažnosť ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa v nej nastolenými.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. januára 2012